

Nieuwsbrief - STAB OGR updates

Nummer 24, 2020

Redactie: mr. G.A. Keus, mr. J.K. van de Poel, mr. ir. O.W.J.M. Scholte, mr. R. Veenhof en bc. K-RMT P.A.H.M. Willems.

INHOUDSOPGAVE

Rechtbank

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2020:4317](#) 03-12-2020

Wnb-vergunning/Fryslân

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2020:5970](#) 01-12-2020

Verzoek intrekking/wijziging omgevingsvergunning milieu/Landerd

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2020:3655](#) 05-11-2020

Last onder dwangsom/Tubbergen

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2020:5402](#) 04-11-2020

Projectplan Waterwet/Aa en Maas

Raad van State

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:2888](#) 09-12-2020

Watervergunning waterkrachtcentrales Maas/Minister van Infrastructuur en Waterstaat

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:2931](#) 09-12-2020

Watervergunning waterkrachtcentrale Maas/Minister van Infrastructuur en Waterstaat

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:2933](#) 09-12-2020

Omgevingsvergunning milieu/Dordrecht

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:2935](#) 09-12-2020

Omgevingsvergunning bouw en milieu/Aalten

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:2865](#) 02-12-2020

Bestemmingsplan/Landerd

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:2872](#) 02-12-2020

Bestemmingsplan en hogere grenswaarden/Haarlemmermeer

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:2809](#) 25-11-2020

Watervergunning/Hoogheemraadschap van Delfland

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:2785](#) 24-11-2020

Ontheffing omgevingsverordening/Zuid-Holland

Annotatie

[De geldigheidsduur van de aanhoudingsplicht na een voorbereidingsbesluit vs. een met een voorbereidingsbesluit strijdig gebruik](#)

Laura van der Meulen

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning bouw en milieu/Aalten

Een Wnb-vergunning die op basis van de PAS is verleend, is geen passende beoordeling waar in de omgevingsvergunning naar kan worden verwezen.

Casus

Het college heeft een omgevingsvergunning bouwen en milieu verleend voor uitbreiding en wijziging van een varkenshouderij. De rechtbank heeft het daartegen door [partij] en anderen ingestelde beroep gegrond verklaard. De varkenshouderij betoogt dat zij, nu zij ten tijde van het bestreden besluit beschikte over een vergunning op grond van de Nbw 1998, voor wat betreft de gevolgen van de beoogde wijziging voor Natura 2000-gebieden uitsluitend een melding op grond van de Wnb kon doen, hetgeen zij ook heeft gedaan. De uitspraak van de Afdeling van 29 mei 2019, ECLI:NL:RVS:2019:1603, over het Programma Aanpak Stikstof 2015-2021 (bekend als de PAS-uitspraak) waarbij de rechtbank aansluiting heeft gezocht, kan dat volgens hen niet anders maken, omdat deze uitspraak van na het bestreden besluit is.

Rechtsvraag

Kon het college de omgevingsvergunning verlenen omdat een vvgb niet was vereist, omdat er ten tijde van de vergunningverlening een Wnb-vergunning op basis van de PAS was verleend?

Uitspraak

Bij uitspraak van 29 mei 2019, ECLI:NL:RVS:2019:1603, heeft de Afdeling, in vervolg op het arrest van het Hof van 7 november 2018, een oordeel gegeven over het Programma Aanpak Stikstof 2015-2021 en de daarop gebaseerde regelgeving. In die uitspraak wordt onder 33 tot en met 33.3 aandacht geschonken aan de aanvaardbaarheid van de uitzondering op de vergunningplicht voor activiteiten die stikstofdepositie veroorzaken die een bepaalde grenswaarde niet overschrijden. Overwogen is dat de vastgestelde grenswaarde onverbindend is en dat dit betekent dat activiteiten die met toepassing van de uitzondering op de vergunningplicht zonder vergunning zijn gerealiseerd of verricht, alsnog vergunningplichtig

zijn en dat dit ook geldt voor activiteiten waarvoor de meldingsplicht gold.

Het voorgaande betekent dat het college de omgevingsvergunning niet kon verlenen onder verwijzing naar de passende beoordeling die voor het PAS is gemaakt. Het bestreden besluit is genomen in strijd met artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder i, van de Wabo, gelezen in verbinding met artikel 2.2aa, eerste lid, van het Bor. De rechtbank heeft dit terecht overwogen. Dat de uitspraak van 29 mei 2019 dateert van na het besluit van 21 december 2017, betekent niet dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat het besluit voor vernietiging in aanmerking komt.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 09-12-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:2935

Zaaknummer: 201906040/1/R4

Wetsartikelen: 2.1 lid 1 onder i Wabo, 2.2aa Bor en 6.10a lid 1 Bor

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning milieu/Dordrecht

Welke activiteiten op een spoorwegemplacement zijn aan te merken als activiteiten binnen de inrichting?

Casus

Aan Prorail is een revisievergunning verleend voor het wijzigen van een spoorwegemplacement. Onder het spoorwegemplacement vallen de sporen bij en in de directe omgeving van het station. Het station zelf en de perrons behoren niet tot de inrichting. Prorail is het niet eens met het aantal vergunningvoorschriften dat aan de vergunning is verbonden. Tussen partijen is ook in geschil welke treinbewegingen wel en niet als onderdeel van de inrichting kunnen worden aangemerkt. Dit is van belang omdat op de milieugevolgen van het doorgaande treinverkeer de voor de inrichting geldende regels niet van toepassing zijn, maar de voor de spoorweg als zodanig geldende regels.

Rechtsvraag

1. Welke treinbewegingen moeten als onderdeel van de inrichting worden aangemerkt?
2. Heeft het college zich op het standpunt kunnen stellen dat bij een verblijf van langer dan vier uur sprake is van een activiteit binnen de inrichting?
3. Heeft het college als voorschrift aan de vergunning kunnen verbinden dat wagons voor het vervoer van gevaarlijke stoffen niet langer dan vier uur in de inrichting mogen verblijven, tenzij deze aantoonbaar leeg en gereinigd zijn?

Uitspraak

1. Alleen de treinbewegingen die verband houden met het in werking zijn van het emplacement als zodanig, moeten als onderdeel van de inrichting worden beschouwd. Het doorgaande treinverkeer, dat op zichzelf beschouwd los staat van het in werking zijn van het emplacement, behoort niet tot de inrichting (vergelijk bijvoorbeeld overweging 10.2 van de uitspraak van de Afdeling van 12 februari 2014, ECLI:NL:RVS:2014:386).

2. De Afdeling is van oordeel dat het college zich in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat bij een verblijf van langer dan vier uur, gepland dan wel ongepland, sprake is van een activiteit binnen de inrichting. Daarvoor wordt verwezen naar de hierboven genoemde uitspraak van de Afdeling van 12 februari 2014. In deze uitspraak heeft de Afdeling eveneens een tijdsgrens van vier uur redelijk gevonden. De Afdeling merkt verder op dat niet in geschil is dat activiteiten die tot het doorgaand verkeer behoren bijvoorbeeld zijn het kopmaken van treinen en personeelsswissels.

3. Over de door het college in voorschrift 6.1.3 opgenomen verplichting om wagons voor gevaarlijke stoffen die langer dan vier uur in de inrichting staan te legen en te reinigen, geeft de Afdeling het volgende mee. Indien wagons niet leeg zijn, kunnen ze een risico vormen voor de externe veiligheid. Dat het college wil dat de wagons leeg zijn, vindt de Afdeling dan ook niet onevenredig bezwarend. ProRail heeft terecht naar voren gebracht dat het rekenprotocol niet ziet op ongereinigde wagons, maar dat betekent niet dat een dergelijke situatie niet ook gevaren kan opleveren. Het college wijst erop dat in de publicatiereeks gevaarlijke stoffen 15, waarin regels voor de opslag van gevaarlijke stoffen staan, en in de Europese overeenkomst voor het internationale vervoer van gevaarlijke goederen over de weg wel regels zijn opgenomen over lege, ongereinigde verpakkingen. Het college stelt zich op het standpunt dat aannemelijk is dat als ongereinigde verpakkingen in geval van opslag en vervoer over de weg tot gevaarlijke situaties kunnen leiden, dat ook bij het stilstaan van een ongereinigde wagon op het spoor het geval kan zijn. ProRail heeft dit niet met onderbouwde argumenten betwist en de Afdeling ziet ook verder geen aanleiding om hieraan te twijfelen. De Afdeling merkt daarbij op dat, in aanmerking genomen wat ter zitting hierover door het college naar voren gebracht is, het begrip 'gereinigd' betekent dat de wagons schoon moeten zijn. Dat leidt ertoe dat een wagon schoongemaakt moet worden als er resten van gevaarlijke stoffen in zitten, maar dat dit niet nodig is als de stoffen verpakt zijn vervoerd. In dat geval zijn de wagons na verwijdering van de verpakkingen immers al schoon. Gelet op het voorgaande vindt de Afdeling het daarom ook niet onevenredig bezwarend om te verplichten dat de wagons gereinigd moeten zijn. De Afdeling is dan ook van oordeel dat het college in redelijkheid een voorschrift aan de vergunning mag verbinden waarin staat dat wagons voor het vervoer van voor de externe veiligheid relevante gevaarlijke stoffen alleen langer dan vier uur in de inrichting mogen blijven als ze aantoonbaar leeg en gereinigd zijn. Daarbij laat de Afdeling in het midden in hoeverre dit ook redelijk is als het gaat om stoffen die niet vanwege de externe veiligheid, maar om andere redenen gevaarlijk kunnen zijn.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 09-12-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:2933

Zaaknummer: 201803889/1/R4

Wetsartikelen:

ANNOTATIE

De geldigheidsduur van de aanhoudingsplicht na een voorbereidingsbesluit vs. een met een voorbereidingsbesluit strijdig gebruik***Laura van der Meulen****Annotatie bij Rechtbank Overijssel 5 november 2020, ECLI:NL:RBOVE:2020:3655.*

1. Een voorbereidingsbesluit heeft als doel te voorkomen dat – in afwachting van een bestemmingsplan – een gebied minder geschikt wordt voor het beoogde gebruik daarvan. Als een voorbereidingsbesluit is genomen, kunnen ongewenste ontwikkelingen worden tegengegaan. Dat gebeurt voor wat betreft aanvragen voor de activiteiten ‘bouwen’ en ‘aanleggen’ over de band van artikel 3.3 van de Wabo. Daarnaast is voor het gebruik dat in strijd is met een voorbereidingsbesluit een activiteit ‘strijdig gebruik’ vereist (als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wabo). Maar hoe lang biedt die aanhoudingsplicht bescherming, en hoe verhoudt dat zich tot een met een voorbereidingsbesluit strijdig gebruik? Dit is recent aan de orde gekomen in een uitspraak van de rechtbank Overijssel. In deze noot beperk ik mij tot de onderdelen van de uitspraak die over dit vraagstuk gaan. De overige onderdelen van de uitspraken zijn overigens ook zeker lezenswaardig, maar gaan mijn focus voor deze noot te buiten.

2. Waar ging de zaak over? Een woning te Geesteren wordt gebruikt voor verhuur aan arbeidsmigranten. De bovenverdieping van de woning is herverdeeld in meerdere slaapkamers, die elk beschikken over een eigen douche en toilet en op de begane grond zijn (gemeenschappelijke) douches en toiletten gerealiseerd. Na een eerste poging tot handhaving, die wordt gestaakt omdat de begrippen ‘Wonen’ en ‘Huishouden’ in het bestemmingsplan te ruim zijn geformuleerd, waardoor de bewoning daarmee niet in strijd kan worden geacht, wordt het gebruik van de woning gestaakt.

Vervolgens neemt de raad op 29 november 2018 een voorbereidingsbesluit op grond waarvan de bewoning van een woning door meer dan één huishouden expliciet verboden wordt. Dit voorbereidingsbesluit treedt op 30 november 2018 in werking. Het ontwerpbestemmingsplan

‘Tubbergen Buitengebied veegplan 2016’ (hierna: het ontwerpbestemmingsplan) ligt van 24 april 2019 tot en met 4 juni 2019 ter inzage, maar is ten tijde van de uitspraak – en ook ten tijde van dit schrijven – nog niet vastgesteld. Begin 2019 wordt tijdens een controle bij de woning duidelijk dat de woning opnieuw door meerdere huishoudens bewoond wordt. Vervolgens wordt een last onder dwangsom opgelegd om het strijdig gebruik van een woning in Geesteren te beëindigen. Grondslag voor de last? Het met het voorbereidingsbesluit strijdige gebruik, als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wabo in samenhang met artikel 3.7, vierde lid, van de Wro.

3. Eisers menen dat een grondslag voor handhaving ontbreekt, omdat aan het voorbereidingsbesluit geen betekenis meer zou toekomen. Het ontwerpbestemmingsplan is niet binnen de in artikel 3.8, eerste lid, onder e, van de Wro neergelegde termijn vastgesteld, als gevolg waarvan de grond voor aanhouding vervalt en aanvragen om een omgevingsvergunning moeten worden getoetst aan de voorloper van dit ontwerpbestemmingsplan. Eisers menen dat dit volgt uit artikel 3.3, tweede lid, onder b, van de Wabo. Dat de aanhoudingsplicht in dit artikel uitsluitend gekoppeld is aan de activiteiten ‘bouwen’ en ‘aanleggen’ (en in de casus van deze uitspraak uitsluitend een ‘strijdig gebruik’ aan de orde is), maakt dat niet anders, aldus eisers. Eisers onderbouwen dit als volgt. Voor bouwen en aanleggen in overeenstemming met het bestemmingsplan is een omgevingsvergunning vereist, zodat hiertoe een aanvraag bij het bevoegde gezag moet worden ingediend. Een dergelijke aanvraag wordt aangehouden totdat de aanhoudingsplicht vervalt. Voor gebruiken in overeenstemming met het bestemmingsplan is evenwel geen omgevingsvergunning (als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wabo) vereist, zodat hiervoor geen aanvraag hoeft te worden gedaan. Omdat er geen aanvraag wordt aangehouden, kan de aanhoudingsplicht naar de letter van de wet niet vervallen. Om te voorkomen dat er twee verschillende regimes zouden ontstaan voor het vervallen van de aanhoudingsplicht, brengt een redelijke wetsuitleg mee dat dit ook zou moeten gelden voor het gebruik in strijd met een voorbereidingsbesluit, aldus eisers.

4. Eisers wijzen ter onderbouwing van hun standpunt op een uitspraak van de Afdeling van 4 maart 2020 (ECLI:NL:RVS:2020:666), waarin de Afdeling niet alleen de letter van de wet, maar ook de bedoeling van de wetgever heeft betrokken in het oordeel. In deze uitspraak buigt de Afdeling zich over de werking van artikel 3.3 van de Wabo. De Afdeling overweegt dat dit artikel op twee manieren kan worden uitgelegd. Een eerste mogelijke uitleg is dat de aanhoudingsplicht vanwege een voorbereidingsbesluit voortduurt totdat het voorbereidingsbesluit is vervallen. Dat een ontwerpbestemmingsplan niet tijdig wordt vastgesteld, zou daar dan geen invloed op hebben. De tweede mogelijke uitleg komt erop neer dat de aanhoudingsplicht – ongeacht of die voortvloeit uit een vastgesteld

voorbereidingsbesluit of een ter inzage gelegd ontwerpbestemmingsplan – ophoudt te bestaan, zodra het voorbereidingsbesluit vervalt of het ontwerpbestemmingsplan niet tijdig wordt vastgesteld. De Afdeling overweegt dat deze tweede uitleg de juiste uitleg is: de aanhoudingsplicht – ook als deze voortvloeit uit een voorbereidingsbesluit – vervalt als het bestemmingsplan niet tijdig wordt vastgesteld. Dat betekent concreet dat de aanhoudingsplicht vervalt indien niet binnen twaalf weken na de termijn van terinzagelegging wordt beslist over de vaststelling van het bestemmingsplan (artikel 3.8, eerste lid onder e, van de Wro). Bevestiging hiervoor kan gevonden worden in de geschiedenis van de totstandkoming van artikel 3.3 van de Wabo (Kamerstukken II 2006/07, 30844, nr. 3, blz. 121 en 122). Daaruit volgt dat de aanhoudingsplicht voortkomt uit artikel 50 van de Woningwet, waarin was geregeld dat de aanhoudingsplicht, ongeacht op grond waarvan die bestond, duurde tot het moment waarop de termijn voor vaststelling van een bestemmingsplan was overschreden. Dat artikel 50 van de Woningwet in 2008 qua opbouw is gewijzigd, doet hier niet aan af. Uit de geschiedenis van de totstandkoming van het laatstgenoemde artikel 50 van de Woningwet (Kamerstukken II, 2006/07, 30938, nr. 3, blz. 15) volgt dat ondanks de nieuwe opbouw, het artikel een voortzetting was van het daaraan voorafgaande artikel. De Afdeling wijst in dat kader ook op de geschiedenis van de totstandkoming van artikel 3.7 van de Wro (Kamerstukken II, 2002/03, 28 916, nr. 3, blz. 97), waarin is opgenomen dat een voorbereidingsbesluit blijft gelden zodra een ontwerpbestemmingsplan ter inzage is gelegd, maar dat het besluit alsnog vervalt als daarna niet tijdig een bestemmingsplan wordt vastgesteld.

5. Terug naar de casus in Geesteren. De rechtbank overweegt allereerst dat – in lijn met de uitspraak van de Afdeling van 29 juli 2011 (ECLI:NL:RVS:2011:BR4025) – aan de wetsgeschiedenis van een wettelijke bepaling geen betekenis toekomt, indien een wetsbepaling duidelijk en niet voor meerdere uitleg vatbaar is. Verder stelt de rechtbank vast dat de last onder dwangsom in deze zaak gebaseerd is op een in een voorbereidingsbesluit vastgelegd gebruiksverbod. De wettelijke grondslag hiervoor is artikel 3.7, vierde lid, van de Wro. Het vervallen van een voorbereidingsbesluit is geregeld in artikel 3.7, vijfde en zesde lid, van de Wro, waarin twee vervalgronden zijn vastgelegd: (1) als niet binnen een jaar na dat voorbereidingsbesluit een ontwerpbestemmingsplan ter inzage wordt gelegd en (2) het moment waarop het bestemmingsplan in werking treedt. Die gronden zijn naar het oordeel van de rechtbank duidelijk en niet voor meerdere uitleg vatbaar. De rechtbank overweegt dat daar niet een derde vervalgrond aan toegevoegd wordt, omdat uit de wetsgeschiedenis van artikel 3.7 van de Wro zou volgen dat de wetgever mogelijk heeft beoogd een derde vervalgrond in de wet op te nemen: (3) als het bestemmingsplan niet tijdig na terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan wordt vastgesteld. De verwijzing van eisers naar de uitspraak van de Afdeling van 4 maart 2020 maakt dit niet anders. De Afdeling heeft daarin

weliswaar wél betekenis toegekend aan de wetsgeschiedenis en deze derde grond expliciet benoemd, maar doet dat in het kader van een wettelijke bepaling die voor meerdere uitleg vatbaar is (artikel 3.3, tweede lid, van de Wabo). Dat artikel ligt echter niet ten grondslag aan het bestreden handhavingsbesluit. Er is een last onder dwangsom opgelegd vanwege een met een voorbereidingsbesluit strijdig gebruik. En artikel 3.7, vijfde en zesde lid, van de Wro is naar het oordeel van de rechtbank niet voor meerdere uitleg vatbaar, waardoor aan de wetsgeschiedenis – en de daarin mogelijk opgenomen derde vervalgrond – niet wordt toegekomen.

6. Daarmee komt de rechtbank tot het oordeel dat het besluit gebaseerd mocht worden op de wettekst en dat de omstandigheid dat de raad het ontwerpbestemmingsplan niet binnen de in artikel 3.8, eerste lid, onder e, van de Wro neergelegde termijn van twaalf weken heeft vastgesteld, niet meebrengt dat aan het voorbereidingsbesluit (en de daarin neergelegde gebruiksverboden) geen betekenis (meer) toekomt.

7. Een praktische uitspraak, de wetsgeschiedenis betrekken als een wetsartikel helder is, zou voor onnodige onzekerheden zorgen. Artikel 3.3 van de Wabo en artikel 3.7 van de Wro dienen hetzelfde doel. Beide artikelen beogen te voorkomen dat gronden minder geschikt worden voor de uitvoering van het toekomstige plan. Tegelijkertijd beschermen beide artikelen tegen verschillende soorten activiteiten. Artikel 3.3 van de Wabo ziet uitsluitend op aanvragen voor de activiteiten 'bouwen' en 'aanleggen'. Op grond van artikel 3.7 van de Wro geldt – in samenhang met artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wabo – dat een met een voorbereidingsbesluit 'strijdig gebruik' wordt geweerd. De aanhoudingsplicht uit artikel 3.3 van de Wabo vervalt als een bestemmingsplan niet tijdig wordt vastgesteld. Dat is expliciet geregeld. Wat niet expliciet is geregeld, en waarvoor de Afdeling dus de wetsgeschiedenis is ingedoken, is in welke van de genoemde gevallen dit leidt tot het vervallen van de aanhoudingsplicht. Daaruit valt op te maken dat de aanhoudingsplicht voor vergunningaanvragen voor 'bouwen' of 'aanleggen' vervalt als een bestemmingsplan niet tijdig wordt vastgesteld. Daarmee bestaat het risico dat er vergunningen verleend moeten worden die het toekomstige plan doorkruisen. In artikel 3.7 van de Wro is echter in het geheel niet voorzien in het vervallen van een voorbereidingsbesluit en de daaruit voortvloeiende bescherming als een bestemmingsplan niet tijdig wordt vastgesteld. De wetgever heeft twee vervalgronden opgenomen die helder zijn. Kennelijk heeft de wetgever de bescherming van het voorbereidingsbesluit tegen daarmee strijdig gebruik – in tegenstelling tot bouw- of aanlegactiviteiten – willen laten voortduren, ook als een bestemmingsplan niet tijdig wordt vastgesteld. Een verklaring hiervoor kan gevonden worden in het feit dat bij een omgevingsvergunning voor bouw- en aanlegactiviteiten altijd nog moet worden beslist op de aanvraag. Anders gezegd: er volgt altijd nog een besluit. Dat is bij het vervallen van het

gebruikswijzigingsverbod niet het geval, ontwikkelingen in strijd met het toekomstige bestemmingplan zijn dan van rechtswege weer toegestaan. Tegelijkertijd kan men zich afvragen in hoeverre toekomstige ontwikkelingen niet onnodig worden doorkruist als vergunningaanvragen voor 'bouwen' en 'aanleggen' wel toegewezen moeten worden? Al met al doet een gemeenteraad er wijs aan een bestemmingsplan tijdig vast te stellen na terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan!

Laura van der Meulen is advocaat bij Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn N.V. in Den Haag.

RECHTSPRAAK

Watervergunning waterkrachtcentrale Maas/Minister van Infrastructuur en Waterstaat

Overgangsrecht, Rivierenwet, Wet op de waterhuishouding, Waterwet. Dat het onttrekken aan en het lozen van water inherent is aan het in werking hebben van de waterkrachtcentrale, maakt niet dat voor dat onttrekken en lozen ook vergunning is verleend.

Casus

RWE Generation betoogt dat de rechtbank heeft miskend dat voor het in werking zijn van de waterkrachtcentrale (hierna: wkc) eerder vergunning of toestemming is verleend die op grond van het overgangsrecht kunnen worden gelijkgesteld met een krachtens de Waterwet verleende vergunning voor het onttrekken aan en het brengen van water in de Maas. Het vragen van een nieuwe vergunning is dus niet nodig en is uitdrukkelijk onder protest gedaan. RWE Generation wijst op de vergunning van 9 december 1986 op grond van de Rivierenwet (oud) en op de in 1986 tussen de staat en NV PLEM Energiemaatschappij gesloten privaatrechtelijke overeenkomst over het gebruik en het beheer van de wkc. Op basis van deze vergunning en overeenkomst is het toegestaan water te onttrekken aan en te brengen in de Maas voor het exploiteren van de wkc, aldus RWE Generation.

Rechtsvraag

Dit geschilpunt spitst zich toe op de vraag of artikel 60, derde lid, van de Wet op de waterhuishouding (oud) van toepassing is. Is dat het geval, dan kan de Rivierenwetvergunning en/of de beheersovereenkomst op grond van het overgangsrecht van de Waterwet worden gelijkgesteld met een vergunning als bedoeld in artikel 6.5, aanhef en onder a, van die wet.

Uitspraak

Artikel 60, derde lid, van de Wet op de waterhuishouding (oud) luidt:

‘Een vergunning, vóór de inwerkingtreding van de in het eerste lid bedoelde voorzieningen

verleend op grond van enige wettelijke bepaling ter zake van het afvoeren, aanvoeren, lozen of onttrekken van water, wordt, voor zover niet verleend aan een kwantiteitsbeheerder voor het afvoeren of aanvoeren van water, voor de toepassing van deze wet beschouwd als een vergunning verleend op grond van deze wet.'

De tussen de staat en NV PLEM gesloten privaatrechtelijke overeenkomst gaat over de aanleg, het beheer, het onderhoud en de exploitatie van de wkc. De overeenkomst is geen vergunning, als bedoeld in artikel 6o, derde lid, van de Wet op de waterhuishouding en kan daarmee voor de toepassing van die bepaling ook niet worden gelijkgesteld. De vergunning op grond van de Rivierenwet vindt niet haar grondslag in een wettelijke bepaling ter zake van het afvoeren, aanvoeren, lozen, of onttrekken van water. De vergunning gaat over het maken van werken en het baggeren in de bedding van de Maas; het laten stromen van water door de wkc, en daarmee het onttrekken en weer afvoeren van water, wordt in de vergunning niet genoemd. Dat het onttrekken aan en het lozen van water inherent is aan het in werking hebben van de wkc, maakt niet dat voor dat onttrekken en lozen ook vergunning is verleend. Hetzelfde geldt voor de omstandigheid dat, zoals RWE Generation stelt, toentertijd de gevolgen van het onttrekken en lozen van water voor de visstand zijn onderzocht.

Gelet op het voorgaande is artikel 6o, derde lid, van de Wet op de waterhuishouding niet van toepassing. De rechtbank heeft dan ook terecht geoordeeld dat het overgangsrecht van de Waterwet niet van toepassing is, zodat een vergunning voor het onttrekken van water aan en het brengen van water in de Maas, als bedoeld in artikel 6.5, aanhef en onder a, van de Waterwet, is vereist.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 09-12-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:2931

Zaaknummer: 201810034/1/R4 en 202000807/1/R4

Wetsartikelen: 6o Wet op de waterhuishouding en Rivierenwet

RECHTSPRAAK

Watervergunning waterkrachtcentrales Maas/Minister van Infrastructuur en Waterstaat

10%-norm vissterfte uit Beleidsregel is in strijd met artikel 2.10 van de Waterwet, niet krachtens hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer vastgesteld.

Casus

De minister heeft de vergunningaanvraag getoetst aan de 'Beleidsregel watervergunningverlening waterkrachtcentrales in rijkswateren' (hierna: de Beleidsregel).

Artikel 5, eerste lid, van de Beleidsregel bepaalt dat een watervergunning voor een waterkrachtcentrale in een relevant gebied (dat is voor de Maas het gebied vanaf Eijsden tot Lith) slechts kan worden verleend, indien het in bedrijf hebben van de centrale niet leidt tot een cumulatieve vissterfte van 10% voor zalm (smolts) en schieraal in het relevante gebied (hierna: de 10%-norm). Als aan de 10%-norm niet wordt voldaan, kan op grond van artikel 6 een vergunning worden verleend voor een reeds bestaande en in werking zijnde waterkrachtcentrale, indien de aanvraag betrekking heeft op initiatieven met een experimenteel karakter. Artikel 7, aanhef en onder c, schrijft voor dat een dergelijke vergunning voor een bepaalde tijd wordt verleend.

Niet in geschil is dat de twee in werking zijnde waterkrachtcentrales in de Maas een cumulatieve vissterfte van meer dan 10% voor zalm en schieraal veroorzaken. De vergunning kan volgens de minister daarom alleen met toepassing van de artikelen 6 en 7 worden verleend in geval visbeschermende maatregelen met een experimenteel karakter worden toegepast en voor bepaalde tijd.

Rechtsvraag

Vattenfall betoogt dat de rechtbank heeft miskend dat de minister de vergunningaanvraag niet had mogen toetsen aan de 10%-norm, omdat deze norm niet overeenkomstig artikel 2.10 van de Waterwet is vastgesteld.

Uitspraak

De 10%-norm beoogt de schadelijke effecten van waterkrachtcentrales op de visstand voor zalm en schieraal te beperken en de stabiliteit van deze soorten te garanderen. De 10%-norm is mede gericht op de bescherming en verbetering van de gehele Nederlandse populatie. Zoals ook in de toelichting op de Beleidsregel is opgemerkt, is vissterfte nadrukkelijk een component die betrekking heeft op de ecologische waterkwaliteit.

Gelet hierop en in het licht van wat in de kaderrichtlijn water onder de toestand van oppervlaktewaterlichamen wordt verstaan, is de Afdeling van oordeel dat de 10%-norm een norm is voor de ecologische kwaliteit van watersystemen, als bedoeld in artikel 2.10 van de Waterwet. Dit betekent dat de 10%-norm krachtens hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer moet worden vastgesteld.

Het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009 (hierna: Bkmw 2009) is een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, van de Wet milieubeheer en bevat regels ter uitvoering van de milieudoelstellingen van de kaderrichtlijn water. Artikel 16 van het Bkmw 2009 gaat over de achteruitgang van de kwaliteit van het oppervlaktewater. Er zijn in het Bkmw 2009 echter geen normen voor vissterfte vanwege het in werking zijn van waterkrachtcentrales opgenomen. De 10%-norm is ook niet gebaseerd op, of afgeleid van een bepaling in het Bkmw 2009.

Het staat derhalve vast dat de 10%-norm niet krachtens artikel 5.1, eerste lid, van de Wet milieubeheer bij algemene maatregel van bestuur is vastgesteld. Evenmin is de 10%-norm, voor zover deze kan worden beschouwd als een maatregel ter voorkoming van achteruitgang van de toestand van alle oppervlaktewaterlichamen die in verband met de uitvoering van de verplichtingen van de kaderrichtlijn water is aangewezen, overeenkomstig artikel 5.2b, vierde lid, van de Wet milieubeheer opgenomen in het nationale waterplan, een regionaal plan of een beheersplan, als bedoeld in artikel 4.1, eerste lid, respectievelijk 4.4, eerste lid en 4.6, eerste lid, van de Waterwet. Hieruit volgt dat de 10%-norm in strijd met artikel 2.10 van de Waterwet niet krachtens hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer is vastgesteld. De 10%-norm kan dan ook niet aan Vattenfall worden tegengeworpen. De minister heeft daarom ten onrechte aan de 10%-norm getoetst en de vergunningverlening, de tijdelijkheid van de vergunning en een groot deel van de vergunningvoorschriften daarop gebaseerd. De rechtbank heeft dit niet onderkend.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 09-12-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:2888

Zaaknummer: 201810032/1/R4

Wetsartikelen: 2.10 Waterwet, 5.1 Wet Milieubeheer, 16 Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009 en

RECHTSPRAAK

Last onder dwangsom/Tubbergen

Vorbereidingsbesluit ex artikel 3.7, vierde lid, van de Wro inzake strijdig gebruik vervalt niet als een ontwerpbestemmingsplan niet tijdig wordt vastgesteld.

Casus

De raad van Tubbergen heeft een voorbereidingsbesluit genomen dat op 30 november 2018 in werking is getreden. Het ontwerpbestemmingsplan heeft van 24 april 2019 tot en met 4 juni 2019 ter inzage gelegen. Dit bestemmingsplan is nog niet vastgesteld. Het college van Tubbergen heeft aan eisers een last onder dwangsom opgelegd om het strijdig gebruik van de (bij hen in eigendom zijnde) woning op het perceel te beëindigen en beëindigd te houden. Het college heeft zijn bevoegdheid om eisers een last onder dwangsom op te leggen, gebaseerd op het overtreden van artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wabo, in samenhang met artikel 3.7, vierde lid, van de Wro, het op 30 november 2018 in werking getreden voorbereidingsbesluit en het ontwerpbestemmingsplan.

Eisers stellen dat aan het voorbereidingsbesluit geen betekenis (meer) toekomt. Ter onderbouwing hiervan hebben zij aangevoerd dat de raad het ontwerpbestemmingsplan niet binnen de in artikel 3.8, eerste lid, onder e, van de Wro neergelegde termijn heeft vastgesteld. De sanctie hierop is dat de grond voor aanhouding vervalt en dat aanvragen om een omgevingsvergunning moeten worden getoetst aan het 'oude' bestemmingsplan. Dit volgt uit artikel 3.3, tweede lid, onder b, van de Wabo.

Rechtsvraag

Is het voorbereidingsbesluit vervallen, omdat het ontwerpbestemmingsplan niet op tijd is vastgesteld, gelet op artikel 3.3, tweede lid, onder b, van de Wabo?

Uitspraak

In de uitspraak van de Afdeling van 4 maart 2020 (ECLI:NL:RVS:2020:666), waarnaar eisers ter zitting hebben verwezen, heeft de Afdeling geoordeeld dat de duur van de

aanhoudingsplicht als bedoeld in artikel 3.3, tweede lid, van de Wabo, gelet op de tekst en de opbouw daarvan, op twee manieren kan worden uitgelegd. De Afdeling heeft voor de beantwoording van de vraag welke manier de juiste is, de bedoeling van de wetgever, neergelegd in de wetsgeschiedenis van artikel 3.3 van de Wabo, betrokken. De Afdeling heeft geoordeeld dat de uitleg, inhoudende dat de aanhouding, ongeacht of het gaat om een aanhouding als gevolg van het voorbereidingsbesluit of een ontwerpbestemmingsplan dat ter inzage is gelegd, ophoudt indien wordt voldaan aan artikel 3.3, tweede lid, aanhef en onder a dan wel b, van de Wabo. Dit betekent dat de aanhoudingsplicht als gevolg van een voorbereidingsbesluit komt te vervallen, indien de raad weliswaar tijdig een ontwerpbestemmingsplan ter inzage heeft gelegd, maar niet binnen de in artikel 3.8, eerste lid, aanhef en onder e, van de Wro vermelde termijn van twaalf weken na de termijn van terinzagelegging beslist over de vaststelling van het bestemmingsplan. De Afdeling heeft in deze uitspraak verder overwogen dat zij steun vindt voor haar oordeel in de geschiedenis van totstandkoming van artikel 3.7 van de Wro. Daarin staat dat het voorbereidingsbesluit vervalt indien de raad tijdig een ontwerpbestemmingsplan ter inzage heeft gelegd, maar het plan niet binnen de daarvoor geldende termijn van twaalf weken na de terinzagelegging wordt vastgesteld.

In deze zaak is de last gebaseerd op een gebruiksverbod, neergelegd in een voorbereidingsbesluit. De wettelijke grondslag hiervoor is artikel 3.7, vierde lid, van de Wro. Het vervallen van een voorbereidingsbesluit is geregeld in artikel 3.7, vijfde en zesde lid, van de Wro. De rechtbank stelt vast dat artikel 3.7 van de Wro de vervalgronden beperkt tot twee situaties, te weten:

dat niet binnen een jaar een ontwerpbestemmingsplan ter inzage is gelegd; en
het moment waarop het bestemmingsplan (ter voorbereiding waarvan het voorbereidingsbesluit is genomen) in werking treedt.

Deze twee vervalgronden zijn duidelijk en niet voor meerdere uitleg vatbaar. Dat uit de wetsgeschiedenis van artikel 3.7 van de Wro volgt dat de wetgever mogelijk heeft beoogd een derde vervalgrond in de wet op te nemen, kan, wat daar ook van zij, daaraan niet afdoen. Dat de Afdeling in voornoemde uitspraak van 4 maart 2020 wel betekenis heeft toegekend aan de wetsgeschiedenis van artikel 3.7 van de Wro (en in deze uitspraak expliciet de derde vervalgrond heeft genoemd) betekent niet dat in deze zaak daarom ook betekenis zou moeten toekomen aan deze wetsgeschiedenis. Immers, de uitspraak van de Afdeling heeft betrekking op het nader duiden van een wettelijke bepaling die voor meerdere uitleg vatbaar is, te weten artikel 3.3, tweede lid, van de Wabo. In deze zaak ligt evenwel artikel 3.7, vijfde en zesde lid, van de Wro voor en deze wettelijke bepaling is naar het oordeel van de rechtbank niet voor

meerdere uitleg vatbaar.

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 05-11-2020

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2020:3655

Zaaknummer: AK_19 _ 2465

Wetsartikelen: 3.7 lid 4, 5 en 6 Wro, 3.8 lid 1 onder e Wro, 2.1 lid 1 onder c Wabo en 3.3 lid 2 onder b Wabo

RECHTSPRAAK

Wnb-vergunning/Fryslân

Natuurvergunning met verwijzing naar PAS in strijd met Wet natuurbescherming.

Casus

In 2017 is een natuurvergunning verleend voor het wijzigen van een melkrundveehouderij die stikstofdepositie veroorzaakt op stikstofgevoelige natuurwaarden in Natura 2000-gebieden. Deze uitspraak is er een van 109 vergelijkbare zaken.

Rechtsvraag

Is de natuurvergunning verleend in strijd met artikel 2.8 van de Wet natuurbescherming?

Uitspraak

De rechtbank overweegt dat de Afdeling in de uitspraak van 29 mei 2019, ECLI:NL:RVS:2019:1603, heeft geoordeeld dat de passende beoordeling die aan het PAS ten grondslag ligt niet voldoet aan de eisen die uit artikel 6 van de Habitatrictlijn voortvloeien.

Verder is de rechtbank, onder verwijzing naar een uitspraak van 28 november 2019 van deze rechtbank (ECLI:NL:RBNNE:2019:4951), van oordeel dat de in artikel 7.1, eerste lid, van de Verordening Wet natuurbescherming opgenomen uitzondering op de vergunningplicht voor het weiden van vee onverbindend is, omdat die in strijd is met artikel 6 van de Habitatrictlijn.

Dit betekent dat verweerder de in geding zijnde vergunning niet kon verlenen onder verwijzing naar de passende beoordeling die voor het PAS is gemaakt en, voor zover van toepassing, naar artikel 7.1, eerste lid, van de Verordening. Hieruit volgt dat het bestreden besluit is genomen in strijd met artikel 2.8 van de Wnb. Dit brengt met zich dat het beroep gegrond is en het bestreden besluit voor vernietiging in aanmerking komt.

Aangezien dit gebrek ook kleeft aan het primaire besluit van verweerder, ziet de rechtbank aanleiding om zelf in de zaak te voorzien door dit besluit van verweerder te herroepen. Hierbij

neemt de rechtbank in aanmerking dat de ingevolge artikel 6 van de Habitatrichtlijn verplicht voorgeschreven passende beoordeling van het afzonderlijke project in dit geval ontbreekt. Verder neemt de rechtbank hierbij in aanmerking dat uit rechtsoverweging 39.8. van de uitspraak van 29 mei 2019, kenbaar uit ECLI:NL:RVS:2019:1603, volgt dat de gevolgen van de aangevraagde activiteit opnieuw in kaart moeten worden gebracht en dat bovendien alsnog dient te worden beoordeeld of een passende beoordeling is vereist en, indien dat het geval is, deze alsnog dient te worden opgesteld.

De rechtbank bepaalt dat deze uitspraak in de plaats treedt van het vernietigde besluit. Dit brengt met zich dat verweerder opnieuw dient te beslissen op de afzonderlijke aanvraag van vergunninghouder, met inachtneming van hetgeen in deze uitspraak is overwogen.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 03-12-2020

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2020:4317

Zaaknummer: LEE 19-2599

Wetsartikelen: 6 Hrl, 2.8 Wnb en 7.1 lid 1 Verordening Wet natuurbescherming

RECHTSPRAAK

Verzoek intrekking/wijziging omgevingsvergunning milieu/Landerd

Verweerder had naar aanleiding van de nieuwe Bref voor intensieve veehouderij moeten beoordelen of er mogelijkheden waren om de nadelige gevolgen van de inrichting voor het milieu te verminderen.

Casus

In 2015 is een omgevingsvergunning voor de activiteiten milieu en bouwen verleend voor een varkenshouderij met 10.986 vleesvarkens en 6.160 gespeende biggen. Deze vergunning is onherroepelijk. Na het onherroepelijk worden van de vergunning zijn de geurverwijderingsrendementen van luchtwassers in de Rgv gewijzigd. De nieuwe rendementen zouden berekenen dat de geurbelasting op twee adressen meer bedraagt dan 30 ou. Eisers stellen dat verweerder de verleende vergunning om die reden had moeten intrekken of wijzigen. Zij wijzen verder op de nieuwe Bref voor intensieve veehouderij uit 2017 die verplichten tot het opstellen van een geurbeheersplan en monitoring. Vergunninghoudster stelt dat de vergunning niet in strijd is met de Wgv, zij stelt dat uit de uitspraak van de Afdeling van 22 juli 2020 (ECLI:NL:RVS:2020:1741) volgt dat er geen ruimte meer is om op basis van Bbt strengere eisen te stellen.

Rechtsvraag

1. Had verweerder in het gewijzigde geurverwijderingsrendement aanleiding moeten zien om de vergunning in te trekken?
2. Is er sprake van nieuwe technische ontwikkeling als bedoeld in artikel 2.31, eerste lid, onder b, van de Wabo?
3. Staat het feit dat ten tijde van de vergunningverlening werd voldaan aan de Wgv in de weg aan een toetsing aan Bbt?
4. Had verweerder in de nieuwe Bref intensieve veehouderij aanleiding moeten zien om de omgevingsvergunning te wijzigen?

Uitspraak

1. De rechtbank begrijpt het standpunt van verweerder aldus, dat verweerder nu nog niet kan zeggen of de geurbelasting van de inrichting ontoelaatbaar is en dat verweerder dus nu ook nog niet kan beslissen om de omgevingsvergunning geheel of gedeeltelijk in te trekken, omdat het werkelijke rendement van de luchtwasser nog niet bekend is. Met andere woorden, verweerder vindt het nog te vroeg om in te trekken. De rechtbank is het hier mee eens. Gelet op de onzekerheid over het werkelijke rendement van de luchtwasser is het nog te vroeg om te zeggen dat sprake is van een ontoelaatbaar milieugevolg, met als automatische consequentie dat verweerder de omgevingsvergunning moet intrekken.

2. De onzekerheid over het rendement van de luchtwasser maakt niet dat verweerder niet meer hoeft te bezien of er aanleiding is om de omgevingsvergunning te wijzigen. Eisers hebben daar ook om verzocht. De rechtbank benadrukt hierbij dat verweerder ook gebruik kan maken van de bevoegdheden in artikel 2.31, eerste lid, onder b, en artikel 2.31, tweede lid, onder b, van de Wabo als er géén ontoelaatbare milieugevolgen zijn of dreigen. De bevoegdheid in artikel 2.31, eerste lid, onder b, van de Wabo moet verweerder gebruiken als er technische mogelijkheden zijn om de nadelige gevolgen (zoals geurhinder) verder te beperken. Onder technische mogelijkheden tot bescherming van het milieu wordt mede verstaan de vaststelling van nieuwe of herziene conclusies over best beschikbare technieken. Verweerder heeft hier geen beleidsruimte. De belangen van vergunninghoudster kunnen hierbij niet worden meegewogen. De bevoegdheid in artikel 2.31, tweede lid, onder b, van de Wabo kan worden gebruikt in het belang van de bescherming van het milieu. Hier heeft verweerder wel beslissingsruimte, namelijk een zekere beoordelingsruimte en hij kan de belangen van vergunninghoudster meewegen.

In navolging van de Afdeling in de uitspraak van 15 januari 2020 (ECLI:NL:RVS:2020:108) is de rechtbank van oordeel dat een nieuw inzicht over de effectiviteit van een bepaalde techniek niet is aan te merken als een technische ontwikkeling in de zin van artikel 2.31, eerste lid, aanhef en onder b, van de Wabo. Met het gewijzigde inzicht verandert de techniek immers niet. De nieuwe inzichten over de geurreductie van luchtwassers hebben nog niet geleid tot de ontwikkeling van nieuwe technieken om geur vanuit dierenverblijven te reduceren.

3. Verweerder kan niet volstaan met de opmerking dat wordt voldaan aan de Wgv. Ten tijde van vergunningverlening werd voldaan aan de Wgv, echter nu niet meer als gevolg van de wijziging van de Rgv. Daarom kan er geurhinder bij gevoelige objecten worden verwacht. Een geurbeheersplan in deze situatie zou dus ook geen afbreuk doen aan het exclusieve toetsingskader van de Wgv.

4. Verweerder heeft verzuimd te beoordelen of de nieuwe Bref intensieve veehouderij (die is vastgesteld na de verlening van de omgevingsvergunning) kan leiden tot verdere beperking van de nadelige gevolgen voor het milieu. De rechtbank wijst in dit verband vooral op Bbt conclusie 12 en de daarin vervatte aanbeveling om een geurbeheersplan op te stellen. Het bestreden besluit is op dit onderdeel onvoldoende gemotiveerd.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 01-12-2020

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2020:5970

Zaaknummer: 20/1938T en 20/1973

Wetsartikelen: 2.31 lid 1 onder b Wabo, 2.31 lid 2 onder b Wabo en 2.33 lid 1 Wabo

RECHTSPRAAK

Ontheffing omgevingsverordening/Zuid-Holland

De voorzieningenrechter schorst een besluit van gedeputeerde staten, waarbij is geweigerd om het college ontheffing te verlenen van de in de provinciale omgevingsverordening opgenomen geitenstop vanwege het bedrijfseconomische belang van de geitenhouderij. Dit wordt geraakt, omdat burgemeester en wethouders hangende de bodemprocedure verplicht zijn om handhavend op te treden.

Casus

Melkgeitenhouderij heeft zonder vergunning het aantal geiten en de bedrijfsbebouwing uitgebreid van 812 naar 2.586 geiten. Burgemeester en wethouders hebben in april en december 2018 een last onder dwangsom opgelegd wegens de bouwwerkzaamheden en het houden van een te groot aantal geiten. De begunstigingstermijn van dit besluit is verlengd tot 1 december 2020. De rechtbank heeft het beroep van de melkgeitenhouderij tegen dit besluit ongegrond verklaard. Zij hebben tevens provinciale staten verzocht om ontheffing van het in de provinciale omgevingsverordening opgenomen verbod om een bestaande geitenhouderij uit te breiden. Provinciale staten hebben deze ontheffing geweigerd. De rechtbank heeft het daartegen door burgemeester en wethouders ingestelde beroep ongegrond verklaard. Burgemeester en wethouders en de melkgeitenhouderij hebben hoger beroep ingesteld tegen de uitspraak van de rechtbank over de geweigerde ontheffing. Zij voeren onder meer aan dat het in de provinciale verordening opgenomen verbod onverbindend moet worden verklaard, omdat de noodzaak van dit verbod niet is aangetoond. De melkgeitenhouderij heeft hoger beroep ingesteld tegen (onder meer) de uitspraak van de rechtbank over het handhavingsbesluit.

Rechtsvraag

Is er, gelet op de belangen van partijen, aanleiding om een voorlopige voorziening te treffen?

Uitspraak

De voorzieningenrechter overweegt in navolging van wat de Afdeling in haar uitspraak van 14 oktober 2020, ECLI:NL:RVS:2020:2442, over geitenhouderijen heeft overwogen, dat vanwege onzekere risico's uit voorzorg al dan niet kan worden besloten om maatregelen te nemen. Het beoordelen van voor de maatschappij al dan niet aanvaardbare risico's in dit verband is primair een bestuurlijke taak. In het kader van de behandeling van de voorliggende verzoeken om voorlopige voorziening kan er echter niet aan worden voorbijgegaan dat het achterwege laten van een voorlopige voorziening de behandeling van de hoofdzaken mogelijk illusoir maakt, omdat in dat geval het faillissement van [verzoekster sub 2] dreigt. Dit terwijl hiervoor verschillende vraagpunten zijnesignaleerd, waaronder de mate waarin de uitbreiding van een geitenhouderij een verhoogd gezondheidsrisico oplevert, mede in relatie tot de locatie en de omvang van de geitenhouderij. Het college van gedeputeerde staten heeft slechts beperkt inzichtelijk gemaakt welke afweging het naar aanleiding van dat risico heeft gemaakt en in hoeverre risico's zich hebben verwezenlijkt gedurende de langere tijd dat de situatie ter plaatse al voortduurt.

De voorzieningenrechter:

schorst bij wijze van voorlopige voorziening het besluit van het college van gedeputeerde staten van Zuid-Holland van 16 juli 2019, waarbij dit college heeft geweigerd aan het college van burgemeester en wethouders van Krimpenerwaard ontheffing te verlenen van de Omgevingsverordening Zuid-Holland;

bepaalt bij wijze van voorlopige voorziening dat het college van burgemeester en wethouders van Krimpenerwaard, voor zover het besluit op bezwaar van dat college van 11 juli 2019 is vernietigd, geen nieuw besluit hoeft te nemen op het bezwaar tegen het besluit van dat college van 3 december 2018 inzake een last onder dwangsom aan [verzoekster sub 2], totdat uitspraak is gedaan in de hoofdzaken.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 24-11-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:2785

Zaaknummer: 202005419/2/R3, 202005420/2/R3 en 202005421/2/R3

Wetsartikelen: 3.14 lid 1 onder b Omgevingsverordening Zuid-Holland, 6.18 lid 1 onder k Omgevingsverordening Zuid-Holland en 8:81 lid 1 Awb

RECHTSPRAAK

Waternvergunning/Hoogheemraadschap van Delfland

Waternvergunning tot uitvoering Tracébesluit, Chw.

Casus

Dura Vermeer heeft op 4 april 2019 het college verzocht om een waternvergunning. Bij besluit van 18 december 2019 heeft het college de gevraagde waternvergunning verleend voor het aanbrengen van een stalen damwand, het afgraven van een grondlichaam, het verbreden van een boezemwatergang (Rodenrijsevaart) en het verwijderen en aanbrengen van een ophaalbrug. De waternvergunning houdt volgens het college verband met de aanleg van de Rijksweg A16 tussen het knooppunt Terbregseplein en de Rijksweg A13 bij het vliegveld Zestienhoven.

Appellanten vrezen voor beschadiging van hun woning en de plaatselijke waterkering als gevolg van de te verrichten werkzaamheden, in het bijzonder het plaatsen van de stalen damwand.

Appellanten voeren aan dat het college ten onrechte is uitgegaan van de toepasselijkheid van de Crisis- en herstelwet (hierna: de Chw), terwijl de werkzaamheden waarvoor de waternvergunning is verleend niet zijn bepaald in het tracébesluit – in het bijzonder artikelen 7 en 8 – en geen meetbare doelen dienen in het kader van dat besluit. Dit betekent volgens hen dat de verleende vergunning niet onder de werking van de Tracéwet valt en daardoor ook niet onder die van de Chw.

Rechtsvraag

Valt de waternvergunning onder de werking van de Chw?

Uitspraak

Naar het oordeel van de Afdeling strekt de verleende waternvergunning tot uitvoering van het tracébesluit en valt de waternvergunning daarmee onder het bereik van de Tracéwet. De aanvraag van de vergunning houdt immers verband met de aanleg van de A16 zoals voorzien in het tracébesluit, omdat het gaat over het in dat besluit voorziene dempen van de watergang

bij de Oude Bovendijk en de watercompensatie die daarvoor moet worden geboden.

De benodigde vergunning voor het dempen van de Oude Bovendijk wordt, zo volgt uit het tracébesluit, later afzonderlijk aangevraagd. Het verband met de wegaanleg geldt tevens voor de werkzaamheden die zijn vergund met betrekking tot de ophaalbrug, omdat deze in direct verband staat met het verbreden van de Rodenrijsevaart.

Gelet op het voorgaande is de watervergunning verleend voor de aanleg van de A16 zoals voorzien in het tracébesluit, en heeft het college terecht toepassing gegeven aan artikel 20 van de Tracéwet. Nu uit artikel 1.1, eerste lid, aanhef en onder a, van de Chw volgt dat afdeling 2 van deze wet van toepassing is op alle besluiten die, voor zover hier van belang, nodig zijn voor het tracébesluit, is de Chw ook van toepassing op de verleende watervergunning. Er bestaat alleen al daarom ook geen aanleiding voor het oordeel dat het college heeft gehandeld in strijd met het verbod van *détournement de pouvoir* in artikel 3:3 van de Awb of dat de watervergunning in zoverre is verleend in strijd met de artikelen 3:2 en 3:46 van de Awb.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 25-11-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:2809

Zaaknummer: 202001473/1/R1

Wetsartikelen: 20 Tracéwet, 3.3 Awb, 1.1 Chw en

RECHTSPRAAK

Projectplan Waterwet/Aa en Maas

Ondanks ontbreken projectplanplicht, dienen de noodzaak en de gevolgen van de diverse maatregelen meer duidelijk in kaart te worden gebracht.

Casus

Eiser ondervindt wateroverlast op zijn percelen en vreest dat deze wateroverlast zal verergeren gedurende een groter deel van het jaar en in een groter gebied. Er komt al geruime tijd teveel water in de Esperloop en verzoeken van eiser om het beloofde peil te handhaven worden niet gehonoreerd. Het projectplan heeft volgens eiser een vermindering van de opnamecapaciteit van de bodem tot gevolg, waardoor meer water via de Esperloop zal stromen en zal leiden tot nog meer wateroverlast. Het aansluiten van de Esperloop op een extra gebied draagt daar verder aan bij. Desgevraagd heeft eiser op zitting aangegeven dat deze inhoudelijke beroepsgrond zich richt op de drie hierboven genoemde maatregelen. Meer concreet vindt hij de onderbouwing van de plaats van de stuw in de Esperloop wazig en willekeurig. In het plan is aangegeven dat de maatregelen naderhand worden bijgesteld indien noodzakelijk. De maatregelen worden ingegeven door overleg met de ingelanden, maar met eiser is geen overleg gevoerd.

In het projectplan is met zoveel woorden aangegeven dat het projectplan niet ziet op de stuw in de Esperloop. In het projectplan is verder ook niets uitgewerkt over de stuw (zoals het ingestelde peil en de afmetingen), maar is slechts aangegeven dat dit nader wordt uitgewerkt. Verweerder heeft ter zitting na enige twijfel desgevraagd bevestigd dat er geen projectplan hoeft te worden vastgesteld voor de aanleg van een stuw in een B-watergang.

Rechtsvraag

Is het projectplan met de vereiste zorgvuldigheid tot stand gekomen en onvoldoende inzichtelijk?

Uitspraak

De rechtbank is van oordeel dat, ondanks de omstandigheid dat de stuw, op zichzelf gezien, niet projectplanplichtig is, verweerder wel was gehouden om in het bestreden besluit de noodzaak en de gevolgen van de diverse maatregelen voor de A-watgangen en het watersysteem meer duidelijk in kaart te brengen. De stuw in de Esperloop bij de duiker ten oosten van het Geneneind maakt de vermindering van een substantieel deel van de aanvoer van de Esperloop ten westen van de duiker bij het Geneneind (en vanaf daar is het een A-watgang) mogelijk. Het verhogen of verlagen van de stuw is volgens paragraaf 2.1.2 van het projectplan van invloed op het debiet van de Esperloop en dat wordt onwenselijk geacht. In het projectplan is alleen maar gesteld dat de stuw een positief effect heeft en dat na doorrekening indien noodzakelijk extra maatregelen kunnen worden geformuleerd. Aldus valt niet uit te sluiten dat, zonder dat hiervoor een projectplan wordt vastgesteld of een vergunning wordt verleend, wijzigingen in de stuw worden aangebracht die leiden tot een verdere vermindering van het debiet of juist tot een vermeerdering van het debiet als gevolg van het aansluiten van het extra gebied door een duiker bij de kruising van de Snelle loop en de Klefsche Loop, in het geval de stuw geheel open zou komen te staan. Hiertegen staat dan geen rechtsbescherming open. Het had op de weg van verweerder gelegen om in het projectplan meer inzicht te verschaffen over de inzet van de stuw in de Esperloop en de onderbouwing van de noodzaak van de stuw ten tijde van de vaststelling van het projectplan, om te borgen dat de uitvoering en de doelstellingen van het projectplan niet in gevaar komen door eventuele wijzigingen in de inzet van de stuw. Het projectplan is niet inzichtelijk en, om met de woorden van eiser te spreken, op dit onderdeel wazig.

Verweerder heeft desgevraagd op zitting aangegeven dat de locatie van de klepstuw in de Nieuwe Loop is gekozen naar aanleiding van overleg met de ingelanden. Niet duidelijk is met wie is gesproken. De rechtbank heeft ter zitting wel de indruk gekregen dat de locatie is gekozen op basis van de bereidheid van de grondeigenaren. Eiser heeft aangegeven dat het veel meer voor de hand zou liggen om de stuw enkele tientallen meters zou worden opgeschoven. Daarmee zou een nu droge slootbedding achter de stuw komen te liggen. Hierdoor kan meer water worden vastgehouden ter voorkoming van droogte. In reactie hierop heeft verweerder ter zitting niet kunnen aangeven waarom dit niet tot de mogelijkheden behoort. Het bepalen van de locatie van een stuw op basis van overleg met ingelanden en, afgaande op de indruk van de rechtbank ter zitting, afhankelijk van de bereidheid tot medewerking, vindt de rechtbank willekeurig. Het zou meer voor de hand liggen om de stuw te plaatsen op een plek waar de doelstellingen van het projectplan zoveel mogelijk worden gehaald.

De rechtbank concludeert dat het projectplan niet met de vereiste zorgvuldigheid tot stand is gekomen en onvoldoende inzichtelijk is. Het beroep is gegrond en de rechtbank vernietigt het

bestreden besluit.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 04-11-2020

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2020:5402

Zaaknummer: 20/1522

Wetsartikelen: 5.4 Waterwet en

RECHTSPRAAK

Bestemmingsplan en hogere grenswaarden/Haarlemmermeer

Rekenmodel met fictieve geluidbron bij bepalen van geluidbelasting. Metingen voor grondgeluid in de winter noodzakelijk. Niet-concrete toekomstige uitbreiding hoeft niet te worden meegenomen. Norm voor grondgeluid en relativiteitsbeginsel.

Casus

De gemeente Haarlemmermeer heeft een bestemmingsplan vastgesteld voor de bouw van woningen op de locatie Schuilhoeve in Badhoevedorp. Tevens is voor een aantal woningen een besluit hogere waarden vastgesteld voor een geluidbelasting van ten hoogste 55 dB(A), ten gevolge van het gezoneerde industrieterrein Schiphol. Enkele woningen worden uitgevoerd met een dove gevel.

KLM heeft tegen beide besluiten beroep ingesteld. KLM heeft op het industrieterrein een aantal proefdraailocaties en vreest dat haar bedrijfsvoering door het plan zal worden belemmerd. KLM heeft kritiek op de uitgevoerde geluidonderzoeken. KLM vindt dat de geluidbelasting van de proefdraailocaties niet berekend, maar gemeten had moeten worden. De metingen naar het grondgeluid (het geluid dat wordt veroorzaakt tijdens de startaanloop van vliegtuigen) zijn volgens KLM ten onrechte niet in de winterperiode uitgevoerd. KLM vreest verder dat zij als gevolg van de voorziene woningbouw niet zal kunnen uitbreiden. Tot slot stelt KLM dat bij de woningen geen sprake zal zijn van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat als gevolg van het geluid afkomstig van de proefdraailocaties en het grondgeluid.

STAB heeft desgevraagd een deskundigenverslag aan de Afdeling uitgebracht.

Eerder is een voorloper van het plan (bestemmingsplan 'Badhoevedorp Lijnden-Oost') bij uitspraak van 2 april 2014, ECLI:NL:RVS:2014:1163, door de Afdeling vernietigd. Bij dat plan waren onder zomerse omstandigheden geluidmetingen uitgevoerd naar grondgeluid. Naar het oordeel van de Afdeling was onvoldoende gemotiveerd dat met name in de winterperiode, welke periode maatgevend is voor de overdracht van grondgeluid, ter plaatse van de voorziene

woningen sprake is van een goed woon- en leefklimaat als gevolg van het grondgeluid. Bij de vaststelling van het voorliggende plan zijn ook geen geluidmetingen in de winterperiode uitgevoerd, maar is het geluid in de winterperiode omgerekend op basis van metingen die zijn uitgevoerd in de zomerperiodes tussen 2007 en 2009 in Hoofddorp.

Rechtsvragen geluid

1. Mag de geluidbelasting bij de woningen ten gevolge van proefdraaien worden berekend met een overdrachtsmodel, of hadden geluidmetingen gedaan moeten worden?
2. Is de geluidbelasting bij de woningen juist berekend op basis van een fictieve geluidbron voor proefdraaien?
3. Kan voor de richtwerking van grondgeluid ervan worden uitgegaan dat de geluidemissie recht achter het vliegtuig (180 graden met de vliegrichting) 10 dB lager is dan schuin achterwaarts (135 graden met de vliegrichting), ook voor laagfrequent geluid?
4. Hadden ook in de winterperiode geluidmetingen naar grondgeluid uitgevoerd moeten worden, of kon de geluidbelasting van grondgeluid in de winterperiode worden bepaald met een omrekening van meetresultaten uit de zomerperiode?
5. Had bij de besluitvorming rekening gehouden moeten worden met de uitbreidingsplannen van KLM?

Rechtsvraag relativiteitsvereiste

Komt de beroepsgrond van KLM over het grondgeluid, gelet op het relativiteitsbeginsel, wel voor inhoudelijke beoordeling in aanmerking?

Uitspraak geluidsaspecten

1. In de uitspraak staat dat in dit geval de geluidbelasting op de nog te realiseren woningen niet nauwkeurig kan worden vastgesteld, zonder dat een overdrachtsmodel wordt gebruikt. Alleen op die manier is het namelijk mogelijk om de geluidbelasting op alle woningen en alle verdiepingshoogten vast te stellen, ook op de gevels van de woningen die zijn geprojecteerd achter de eerstelijnsbebouwing. Bij een directe immissiemeting zal de geluidbelasting doorgaans slechts op één of enkele locaties worden vastgesteld en kan het afschermende effect van de toekomstige eerstelijnsbebouwing niet worden gemeten. Daar komt bij dat de woningen in Schuilhoeve zijn geprojecteerd op grote afstand van de proefdraailocaties van KLM (circa 3.500 meter) en dat in het tussenliggende gebied vrijwel permanent sprake is van te veel stoorgeluid (startende en landende vliegtuigen en verkeer op de rijkswegen A4 en A9).

Gelet daarop ziet de Afdeling geen grond voor het oordeel dat geen overdrachtsmodel gebruikt mocht worden.

2. In de uitspraak staat dat er geen rekenmodel beschikbaar is dat de vergunde situatie beschrijft en dat om die reden de geluidbelasting vanwege de vergunde situatie gereconstrueerd moet worden. Met een fictieve geluidbron in de richting van Schuilhoeve wordt recht gedaan aan de vergunde geluidruimte. Daarbij is rekening gehouden met een hard bodemgebied ter plaatse van de proeflocaties van KLM. De vergunde ruimte is op een juiste wijze gereconstrueerd en representatief.

In de praktijk wordt voor een fictieve bron meestal uitgegaan van een standaard bronhoogte van 5 meter. Het is niet onlogisch dat de bronhoogte bij fictieve bronnen afwijkt van de werkelijke bronhoogte. Het doel van een fictieve bron is immers niet het zo goed mogelijk modelleren van de werkelijke geluidbron, maar het zo goed mogelijk benaderen van de vergunde geluidruimte. De werkelijke bronhoogte speelt dan een minder belangrijke rol, ook al zal deze doorgaans lager zijn. De Afdeling ziet daarom geen aanleiding voor het oordeel dat een verkeerde bronhoogte is gebruikt.

Bij het overdrachtsmodel om de vergunde geluidruimte te reconstrueren, is het verharde bodemgebied van de proefdraailocatie meegenomen bij het bepalen van het bronvermogen van de fictieve geluidbron. In het rekenmodel om de geluidbelasting bij de toekomstige woningen in Schuilhoeve te berekenen, is echter geen hard bodemgebied gemodelleerd. Door deze modelleringsfout is volgens STAB de geluidbelasting op de woningen in Schuilhoeve onderschat. In de reconstructie van de bronsterkte van de fictieve geluidbron is ook de lokale afscherming van de proefdraailocaties verdisconteerd, zodat afschermende objecten bij de bron niet gemodelleerd hoeven te worden.

De Afdeling concludeert dat het niet is uitgesloten dat het rekenmodel een fout bevat. De berekeningen moeten daarom opnieuw worden uitgevoerd met een hard bodemgebied. Vervolgens moet de raad beoordelen wat de gevolgen van de nieuwe berekening zijn voor de voorziene woningen, en of uitgaande van de nieuwe uitkomst sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

3. Het uitgangspunt voor de richtwerking van grondgeluid achter het vliegtuig is gebaseerd op een publicatie van het Umwelt-bundesamt uit Duitsland, getiteld 'Basis of calculation of engine test runs (Texte 80/2013, oktober 2013)'. Dit document geeft echter geen informatie over de richtingsafhankelijkheid van de geluiduitstraling specifiek in het laagfrequente gebied (20 tot 80 Hz). Daarom kan niet met zekerheid worden gesteld dat de reductie bij de

maatgevende tertsbands van 31,5 Herz ook 10 dB bedraagt. TNO heeft daarom alsnog nader onderzoek gedaan. De metingen bevestigen dat aannemelijk is dat bij alle tertsbands een reductie van 10 dB geldt, waardoor de genoemde onzekerheid is weggenomen.

4. In de uitspraak staat dat de omrekening van de zomerperiode naar de winterperiode niet controleerbaar is. De omrekening van de meetresultaten in de zomerperiode naar de winterperiode is bovendien gebaseerd op het gemiddelde spectrale verschil van metingen op (ten minste) 5 m hoogte. Het is daardoor niet zeker of met een meethoogte van 1,5 m de geluidsniveaus door grondgeluid in de zomerperiode met de juiste correctie zijn omgerekend naar de winterperiode.

De Afdeling is daarom van oordeel dat het onderzoek wat betreft grondgeluid niet zorgvuldig is zonder metingen in de winterperiode.

5. De vigerende bestemmingen van de gronden die door KLM beoogd zijn voor toekomstige uitbreidingen, maken die uitbreidingen niet mogelijk. In het bestemmingsplan 'Schiphol' (2011) en de Beheersverordening Haarlemmermeer 2014 is weliswaar dat de gronden voor toekomstige uitbreidingen worden gerealiseerd, maar het is niet duidelijk of, en zo ja, op welke wijze de uitbreiding precies vorm wordt gegeven. Volgens de Afdeling kon bij de besluitvorming dus worden uitgegaan van alleen de vergunde situatie en hoefden de uitbreidingsplannen niet te worden meegenomen.

Uitspraak inzake relativiteitsvereiste

Uit de jurisprudentie van de Afdeling blijkt dat artikel 69a van de Awb wordt toegepast als sprake is van een regel die 'kennelijk' niet strekt tot bescherming van bepaalde belangen. In de overzichtsuitspraak van 11 november 2020, ECLI:NL:RVS:2020:2706, ov. 10.6 is overwogen dat de norm van een goede ruimtelijke ordening, voor zover deze ziet op een aanvaardbaar woon- en leefklimaat ter plaatse van een woning, ook de belangen van betrokken bedrijven bij een ongestoorde uitoefening van hun bedrijf beschermt. Degene die een bedrijf uitoefent kan, omdat hij geconfronteerd kan worden met klachten van de bewoners van een woning over de milieugevolgen van zijn bedrijf, aanvoeren dat in het plangebied vanwege de milieugevolgen van zijn bedrijf geen aanvaardbaar woon- en leefklimaat is gewaarborgd. Artikel 8:69a van de Awb is dan niet van toepassing. Ten aanzien van het bezwaar van KLM over de norm voor grondgeluid overweegt de Afdeling als volgt.

Over grondgeluid is niets opgenomen in de vergunning van KLM, en de start- en landingsbanen waarvan het grondgeluid afkomstig is, zijn van Schiphol. In zoverre kan KLM niet worden aangesproken op de gevolgen van grondgeluid voor de voorziene woningen.

Grondgeluid is echter wel onlosmakelijk verbonden met de bedrijfsactiviteiten van KLM. Zij maakt namelijk gebruik van de start- en landingsbanen van Schiphol en indien de baan niet gebruikt zou kunnen worden vanwege de gevolgen voor de voorziene woningen, zal dit KLM direct in haar bedrijfsbelangen schaden. Indien maatregelen moeten worden getroffen om het grondgeluid te beperken, zijn het volgens KLM ook de vliegtuigmaatschappijen zelf die hiervoor betalen. De Afdeling is daarom van oordeel dat het in dit geval niet gaat om een norm die kennelijk niet strekt tot bescherming van de belangen van KLM. Het relativiteitsvereiste staat dan ook niet in de weg aan een mogelijke vernietiging van het besluit.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 02-12-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:2872

Zaaknummer: 201900991/1/R1 en 201900992/1/R1

Wetsartikelen: 8:69a Awb

RECHTSPRAAK

Bestemmingsplan/Landerd

Beoordelen van woon- en leefklimaat kampeerterrein en gebiedstypering met de VNG-brochure. Relatie tussen akoestisch onderzoek en planologische mogelijkheden. Beoordeling van stemgeluid en van geluidhinder door evenementen.

Casus

Het bestemmingsplan 'Natuurpoort De Maashorst' voorziet in het realiseren van een duidelijk herkenbare en veilige entree naar natuurgebied De Maashorst. Het plan maakt onder meer horeca en parkeervoorzieningen mogelijk. Ten westen van het plangebied bevindt zich het kampeerterrein.

In de tussenuitspraak van 8 november 2017, ECLI:NL:RVS:2017:3040, heeft de Afdeling de raad opgedragen om akoestisch onderzoek te verrichten naar de gevolgen van de in het plan mogelijk gemaakte terrassen en parkeervoorzieningen voor het woon- en leefklimaat op het kampeerterrein.

De exploitant van het natuurkampeerterrein vreest dat de bij de Natuurpoort behorende activiteiten, zoals terrassen en evenementen, de rust op haar kampeerterrein zullen verstoren. De in het plan voorziene omvang van horeca op 10 meter afstand van haar erfgrans is onaanvaardbaar, omdat volgens haar hiermee geen goed woon- en leefklimaat kan worden gewaarborgd op haar kampeerterrein. In dit verband is ten onrechte uitgegaan van het gebiedstype 'gemengd gebied' in plaats van 'rustige woonwijk' als bedoeld in de VNG-brochure. Ook betoogt de exploitant dat voor tenten niet bij de geluidnormering van de VNG-brochure kan worden aangesloten. Die normering geldt voor gevels van woningen. Woningen hebben een geluidwerend effect dat tenten niet hebben. Bovendien is volgens de exploitant in het akoestisch onderzoek als uitgangspunt gehanteerd dat de terrassen op maaiveldniveau worden gerealiseerd. Het bestemmingsplan laat echter ook toe dat terrassen hoger komen te liggen, zelfs boven de geluidwal van 2 m hoog. Daarnaast betoogt de exploitant dat in het akoestisch onderzoek is uitgegaan van een te lage waarde bij spreken met stemverheffing. De richtlijn VDI RL 3770 gaat uit van een hogere L_{WR} -waarde. Ook is ten onrechte uitgegaan van

één sprekende persoon per vier personen (25%), in plaats van twee tegelijk sprekende personen per vier personen (50%) op het terras. Ten slotte voert de exploitant aan dat de evenementen die met het plan mogelijk worden gemaakt niet passend zijn bij het karakter van de natuurpoort en de maximale geluidsniveaus zullen overschrijden die in de planregels zijn vastgelegd. Het akoestisch rapport baseert zich met betrekking tot de evenementen ten onrechte op de Handreiking Industrielawaai en Vergunningverlening 1998 (hierna: de Handreiking).

Rechtsvragen

1. Kon bij de beoordeling van geluidhinder worden uitgegaan van het gebiedstype 'gemengd gebied'?
2. Kan in geval van een kampeerterreinen voor wat betreft de beoordeling van het aspect geluid worden aangesloten bij de geluidnormen uit de VNG-brochure?
3. Zijn terrassen op maaiveldhoogte een reële invulling van de maximale planologische mogelijkheden?
4. Is het stemgeluid in het akoestisch onderzoek op een juiste manier onderzocht?
5. Is de geluidhinder ten gevolge van evenementen in het plan op een juiste manier beoordeeld?

Uitspraak

1. De raad heeft toegelicht dat hij is uitgegaan van het gebiedstype 'gemengd gebied', aangezien de Rijksweg N324 zich op korte afstand van het plangebied bevindt, met daarbij behorende verkeersstromen. Daarnaast bevinden zich in de omgeving, naast woningen, diverse bedrijven. Het natuurgebied De Maashorst is weliswaar aangewezen als stiltegebied, maar de Natuurpoort bevindt zich niet binnen de begrenzing van het stiltegebied. De kortste afstand tussen het stiltegebied en het plandeel met een recreatieve bestemming bedraagt ruim 500 m. Overigens heeft de raad toegelicht dat ook via stap 2 van de VNG-brochure tot een norm van 50 dB(A) kan worden gekomen als van een 'rustig buitengebied' zou worden uitgegaan. Onder deze omstandigheden is de Afdeling van oordeel dat de raad in redelijkheid van het gebiedstype 'gemengd gebied' heeft kunnen uitgaan.
2. De Afdeling acht het in dit geval niet onredelijk dat bij de beoordeling of de toegelaten functies zich verdragen met een goede ruimtelijke ordening, aansluiting is gezocht bij het toetsingskader in de VNG-brochure. Voor dit oordeel is doorslaggevend dat de kampeermiddelen gedurende korte perioden door verschillende personen worden gebruikt.

Dat kampeeders juist voor de rust naar het natuurkampeerterrein komen, betekent niet dat geen aansluiting mocht worden gezocht bij de geluidnormen uit de VNG-brochure voor de beoordeling van het geluidniveau.

3. De Afdeling overweegt dat het, gelet op de voorziene opzet van de Natuurpoort, niet reëel hoeft te worden geacht dat in de praktijk ook terrassen boven maaiveldhoogte of boven de geluidwal van 2 m hoogte worden gerealiseerd.

4. De raad heeft ter zitting toegelicht dat de VDI-Richtlijn ook uitgaat van een L_{WR} -waarde van 70 dB(A) en dat deze waarde ook realistisch is vanwege de typering van het gebied. Ter plaatse zijn de horecacategorieën 1 tot en met 4 toegestaan. Horecacategorie 5 is niet toegestaan in verband met de geluidoverlast die hiermee gepaard kan gaan. Door de minder hoge (muziek)geluidniveaus bij de categorieën 1 tot en met 4 hoeven mensen minder luid te spreken om zich verstaanbaar te maken, zodat minder stemverheffing valt te verwachten. In het akoestisch rapport is toegelicht dat is uitgegaan van 37,5% tegelijk sprekende personen, namelijk door het gemiddelde te nemen van 25% en 50%. De raad heeft in dit verband nog toegelicht dat de vermelding in de VDI-Richtlijn van twee tegelijk sprekende personen op de vier personen geen norm is, maar slechts een rekenvoorbeeld. De Afdeling is daarom van oordeel dat het plan, waar het gaat om de reguliere activiteiten van de Natuurpoort, niet leidt tot een onaanvaardbaar woon- en leefklimaat ter plaatse van het natuurkampeerterrein.

5. Zoals de Afdeling heeft geoordeeld in overweging 4.1 van de uitspraak van 8 november 2017, ECLI:NL:RVS:2017:3040, bevat de Handreiking geen bindende grenswaarden en heeft deze primair tot doel overheden een hulpmiddel te bieden bij het voorkomen en beperken van hinder door lawaai in het kader van de vergunningverlening en (in sommige gevallen) het stellen van nadere eisen. Voor de beoordeling van de gevolgen voor het woon- en leefklimaat hoefde de Handreiking dan ook niet betrokken te worden bij de voorbereiding van het bestreden besluit.

De raad heeft ter zitting toegelicht dat hij de mogelijkheid van evenementen in het bestemmingsplan heeft willen opnemen om de ontwikkeling van de Natuurpoort economisch rendabel te maken. De Afdeling acht dit niet op voorhand onredelijk. Hierbij betreft de Afdeling dat de raad een eindtijd van 23.00 uur voor evenementen heeft opgenomen in de planregels. Hiermee blijft eventuele hinder voor de kampeeders grotendeels beperkt tot de dagperiode, met incidenteel enige hinder in de avond. Gelet op deze eindtijd acht de Afdeling het aannemelijk dat ook de aard van de evenementen hierop afgestemd zal worden.

Voor zover de exploitant verder vreest dat de maximale geluidniveaus van 70 dB(A) en 85dB(C) als bedoeld in de planregels door de voorziene evenementen zullen worden

overschreden, overweegt de Afdeling dat dit een kwestie van handhaving is die in deze procedure niet aan de orde kan komen.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 02-12-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:2865

Zaaknummer: 201807864/1/R2

Wetsartikelen: VDI-richtlijn